DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XIX. NOVEMBRIS MDCCXXII.

M. THOMA-RENATO GASNIER, Doctore Medico, Præside.

An ſolida agunt ut agantur?

MAXIMA Naturæ potentia, micant ubique & ſplendent ejuſdem miracula, quid tamen reverà ſit & in quo conſiſtat ſua virtus nondum fuit apertè declaratum. Omnes de eâ non ſentiunt pariter. Quænam ſit in plantis aut aliis corporibus inanimatis, parvi refert inquirere, nec multi cognoſcere. Natura in corporibus animatis eſt inſitus fibrarum motus à fluidorum & ſolidorum reſponſu & à partium mechaniſmo pendens: vis illa premit, dirigit, impellit liquida, non eodem niſûs & velocitatis tenore in omnibus animantibus. Agit diverſimodè & ſingulariter in unoquoque homine, indè ſua unicuique eſt peculiaris temperies, ſed dependenter à variâ liquorum craſi, texturâ, mole, quantitate, figurâ, fluiditate, à diverſis laboribus, exercitiis, animi affectibus, aëris, loci diſcrimine, demum & præprimis à puerili inſtitutione. In homine individuo aliquatenus diſtinguendæ ſunt natura & temperies. Cognitu facilior Natura, difficilior temperies. A Naturâ inventio remedii, ejuſdem à Temperie applicatio. Hinc in hac incertior eſt Medicus, in illâ certior. Naturæ, ſufficit ſolidorum promiſcuique liquidi motus, poſtulat Temperies, ſolidi & liquidi perfectioris conſortium. Temperies fructus eſt externarum impreſſionum quibuſcum homines ſunt *tales*, has patitur ſolidum, fluunt potiſſimum ab humoribus quorum quælibet virtus à ſolidis manat & proficiſcitur, totaque iiſdem redditur.

A Motu ſolidis impertito, ab illius in cunctis viſceribus origine ſynchronicâ, ab ejuſdem in ſingulis certâ, inæquali, optimè reciprocante quantitate pendet univerſa animalis œconomia. Corde fortiùs impellit Dura meninx, hæc & illud cæteris partibus moventur vehementiùs. An ideo primùm mota? Num potiùs in motu priùs cognita? Solida priuſne fuerunt in motum acta quam fluida? Haud inutilis quæſtio, mirum tamen quod nondum fuerit dirempta. Quod neque ſenſibus detegi, neque judicio probari poteſt, quod rationi præterea non repugnat, illud licet ſupponere. Syderum ortus & occaſus regat materia ſubtilis, ipſi pondus elaterque aëris tribuantur, ſui ſaltem imperii meta ſit corpus animale quodcunque. In mineralibus terrâ conditis, mixtiſve, diſſolutis, combuſtis, efferveſcentia, ebullitio, fermentatio, depuratio, præcipitatio eluceſcant, in animantibus conſpicientur nunquam, niſi titubet aut brevì corruitura ſit ipſorum ſanitas. Unicuique corporum ſpeciei ſi non ſemper diſpares effectus, diſpar & ſingularis operationum cauſa. Villus oſcillans corporis animalis rex. Fibræ motum ſervant diutiùs, communicant citiùs, cur non acceperint priùs? Demonſtratur illius ſuppoſiti ratio, poſtulative æquitas, à ſummi conditoris cuncti potentiâ, à pari ſolidorum & fluidorum accipiendi motûs facilitate, à ſolidorum perenniori motu, ab evidentiori per ſolida mota ſanitatis cognitione, à morborum certiori curatione.

QUIDQUID toti cohæret communique vinculo nectitur illud eſt pars corporis humani. Vera, & vetuſta definitio. An humores indè non erunt partes? Sed ſunt functionibus abſolutè neceſſarii, alimentorum converſioni inſerviunt, nutritioni proſunt, ſolida reparant, fibrarum tonum & elaterem ſervant. Abſque aëre nec reſpiratio fieret, nec ſanguis pulmonum ſubire poſſet vaſcularem ſubſtantiam; abſque humoribus haud vigeret œconomia animalis, aſt ut aër non eſt pulmonis pars, ita nec humores ſunt corporis partes. Hi, ſunt externa magis intus agentia, cæteris paribus ſe ſe rariùs renovantia, intràque canales morantia diutiùs. Totus aër non expiratur, toti etiam non evacuantur humores, aliquod remanet utriuſque corollarium. Humores fiunt, aſſumitur tantùm ipſorum materies, idemne eſt aër in pulmone qui fuerat hauſtus? In utero matris feriatur infantis pulmo, fortè etiam feriantur aliarum ſecretionum organa. Humores ſaltem in embryone non eadem quantitatis ratione ſecernuntur, quâ in adulto. Cui bono igitur jecur elaborat bilem, ſuccum ſuum fundit Pancreas, pluit ex limphaticis ventriculi gaſtricus humor, ſaliva manat ex Parotidibus? Horum-ce liquorum maxima virtus. Succum nutritium nec efficiunt nec perficiunt, ſed ejuſdem circuitum, quantitatem, applicationem moderantur. Si turgeat Catharticorum inſtar illum eliminant, ſi ut retineatur majorem fibrarum poſtulet Syſtolem, hanc excitant veluti condimenta villos vellicando. Sed vellicatum vellicante potentius eſt.

EX odore, ſapore, coloribus humorum malè judicatur neceſſariam eſſe fermentationem. Sunt fermentabilia, nulla fermentata. Evincit ſupremum ſolidorum robur. Medicamenta regit, explicat & ciet. Venena movet, patitur, rejicit aut mutat. Imminutum reſtituit motum Gymnaſtice, nunquam reparat omnino perditum. Animi pathemata intendunt eundem, adaugendo tollunt, nunquam largiuntur. Oculis occurrat quidpiam gratiis in fronte decentioribus ornati, non tanget, non alliciet, non percellet, non irritabit organum molle, hebes aut plumbeum. Derivandus in attonitis videtur humor & ad partes à cerebro diſſitas ducendus, cauterio, veſicatoriis determinatur, laxiorem ipſi & faciliorem parant viam cucurbitulæ, fruſtranei Medicorum conatus, ſi ſine auxilio ſupervenerit paralyſis. Si parti ſyderatæ applicentur iſta inſtrumenta, lignum inuritur, ad oleum tunduntur lateres, nulla fit ex arte metaſtaſis. In apoplexiâ quibuſdamque morbis convulſivis à turgido ſanguine ortis, primo inſultu propinatur Stibium in ventriculo iners eſt, ſiccè ceſpitat. Altera ſuadetur & acrior doſis, nequicquam ingurgitatur. Ex tonicâ affectione immobilis eſt ſtomachus, tollitur iſta diſtenſio ſanguinis miſſionis ope, hanc ſæpiſſime excipit optatus otiantis emetici effectus. Acris alvina colluvies ad exitum ſibimet non ſufficit, acriores injiciuntur clyſteres, retinetur nuſquam educenda, niſi diluentium uſu miteſcat erethiſmus, aut venæ ſectione ſanguinis pondus imminuente, nativa inteſtinis reſtituatur periſtaltica oſcillatio. Similis eſt humorum intùs contentorum actio mechanica ac medicamentorum. Quò lenior eſt externorum virtus, eò debet eſſe ſolidorum integra magìs energia. Sic humores utpote mitiores, partibus levigatis, tenuibus, progrediendo activis conſtantes, vegetiorem poſtulant fibrarum elaterem.

ET bene fuit humano generi conſultum, cum ipſi datum eſt intùs aliquod, quo nihil ad ipſius productionem, nutritionem aut quaſlibet alias functiones accederet niſi illius innatæ virtuti ſubditum & obtemperans; ſi aliter factum fuiſſet non naſceretur homo, vel natus moreretur brevì. An tenella embryonis ſtamina, ſpiritûs fœcundantis impetui ſuſtinendo paria ſunt? An tenuiſſima adulti capillamenta acidorum & alkalinorum pugnas ferre poſſunt? An iſta vaſcula ſufficientem campum præbere queunt ſine ſuimet ipſius compagis divulſione ac rupturâ. Sint acida & alkalina necne, inter ſe non dimicant, quandiu ſolidorum vibrationi indeſinentique oſcillationi ſubmittuntur. Robur iſtud Creatoris proprium & ſingulare munus, molliori vitâ haud debilitandum, nec terendum immodicâ Venere, labore vehementiori, vino malignè nutriente. At inquient nonnulli: inaudita, nova, vulgari Phyſicorum ſententiæ refragantia hìc referuntur. Quid indè? ſi vera ſint. Sentiant aliter quamplurimi, licet & fas eſt,) ſi ſapientiores. Ex iis principiis inconcuſſa magìs, aucta & conſpicua fiet vetus medendi ratio, cur hæc non eſſent eligenda potius? nec ita ab antiquorum Medicorum opinionibus aliena ſunt, non malè conſonant ſi utraque ritè intelligantur, ſi abſque præjudicio conferantur. Jam dudum notum eſt, ſed recenter demonſtratum,

Ergo ſolida agunt ut agantur.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Franciſcus Giot.
M. Franciſcus-Antonius Le Dran.
M. Antonius Le Moine.
M. Petrus-Antonius Lepy.
M. Elias Col de Vilars.
M. Henricus Beſnier.
M. Salvator Cluſeard.
M. Claudius du Cerf.
M. Claudius Vergne.

Proponebat Pariſiis LUDOVICUS DUVRAC, Rothomagenſis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1722. à ſextâ ad meridiem.

Typis J. QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.